

Ukaz o proglašenju Zakona o organizovanju tržišta u ribarstvu i akvakulturi

Proglašavam **Zakon o organizovanju tržišta u ribarstvu i akvakulturi**, koji je donijela Skupština Crne Gore na sjednici Sedmog vanrednog zasijedanja u 2024. godini, dana 30. avgusta 2024. godine.

Broj: 011/24-1391/2-01

Podgorica, 04. septembar 2024. godine

Predsjednik Crne Gore,

Jakov Milatović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na sjednici Sedmog vanrednog zasijedanja u 2024. godini, dana 30. avgusta 2024. godine, donijela je

Zakon o organizovanju tržišta u ribarstvu i akvakulturi

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 84/2024 od 6.9.2024. godine, a stupio je na snagu 14.9.2024.

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se način organizovanja proizvođača u ribarstvu i akvakulturi, tržišni standardi za proizvode ribarstva, informacije za potrošače proizvoda ribarstva i akvakulture i druga pitanja od značaja za ribarstvo i akvakulturu.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 2

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- proizvođač proizvoda ribarstva i akvakulture** je privredno društvo ili preduzetnik, odnosno drugo pravno ili fizičko lice koje proizvodi proizvode ribarstva ili akvakulture, radi stavljanja na tržište;
- stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture** je prvo stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture;
- pravila priznate organizacije proizvođača** su interna pravila i propisi organizacije proizvođača kojima se utvrđuje unutrašnje funkcionisanje i rad organizacije;
- proizvodi ribarstva** su vodeni organizmi koji su rezultat ribolovnih aktivnosti ili proizvodi koji se od njih dobijaju i;
- proizvodi akvakulture** su vodeni organizmi u bilo kojoj fazi njihovog životnog ciklusa koji su rezultat aktivnosti akvakulture ili proizvodi koji se od njih dobijaju.

Primjena propisa

Član 4

Na postupke i rokove propisane ovim zakonom primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

II. ORGANIZOVANJE TRŽIŠTA PROIZVODA RIBARSTVA I AKVAKULTURE

Mjere za organizovanje tržišta proizvoda ribarstva i akvakulture

Član 5

Tržište proizvoda ribarstva i akvakulture organizuje se sprovođenjem sljedećih mjera:

- 1) osnivanjem organizacija proizvođača, udruženja organizacija proizvođača i međusektorskih organizacija;
- 2) uspostavljanjem tržišnih standarda;
- 3) obezbjeđivanjem informacija za potrošače;
- 4) uspostavljanjem tržišne konkurencije i;
- 5) istraživanjem tržišta proizvoda ribarstva i akvakulture.

Organizacije proizvođača u ribarstvu

Član 6

Organizacija proizvođača u ribarstvu je pravno lice koje predstavlja dobrovoljan oblik udruživanja i organizovanja privrednih društava ili preduzetnika, odnosno drugih pravnih ili fizičkih lica u ribarstvu, radi ostvarivanja ekonomskih i drugih interesa.

Organizacije proizvođača u ribarstvu osnivaju se radi sprovođenja sljedećih ciljeva:

- 1) promovisanja održivih ribolovnih aktivnosti svojih članova u cilju očuvanja resursa ribe i drugih morskih organizama i zaštite životne sredine;
- 2) obezbjeđivanja sljedljivosti proizvoda ribarstva na osnovu jasnih i sveobuhvatnih informacija za potrošače;
- 3) izbjegavanja i smanjivanja neželjenog ulova ekonomski važnih vrsta riba i drugih morskih organizama korišćenjem odgovarajućih ribolovnih alata i najboljeg iskorišćavanja ulova, bez stavljanja na tržište riba i drugih morskih organizama ispod minimalne referentne veličine i;
- 4) suzbijanja nezakonitog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova.

Pored ciljeva iz stava 2 ovog člana, organizacije proizvođača u ribarstvu mogu ostvarivati i najmanje dva od sljedećih ciljeva:

- 1) poboljšanje uslova za stavljanje na tržište proizvoda ribarstva;
- 2) poboljšanje ekonomske dobiti svojih članova;
- 3) stabilizacija tržišta;
- 4) poboljšanje snabdijevanja hranom i promovisanje visokih standarda kvaliteta i bezbjednosti hrane, kao i zapošljavanje u priobalnim i ruralnim područjima i;
- 5) smanjenje uticaja ribolova na životnu sredinu, uključujući mjere poboljšanja selektivnosti ribolovnih alata.

Organizacije proizvođača u akvakulturi

Član 7

Organizacija proizvođača u akvakulturi je pravno lice koje predstavlja dobrovoljan oblik udruživanja i organizovanja privrednih društava ili preduzetnika, odnosno drugih pravnih ili fizičkih lica u akvakulturi, radi ostvarivanja ekonomskih i drugih interesa.

Organizacije proizvođača u akvakulturi osnivaju se radi sprovođenja sljedećih ciljeva:

- 1) promovisanja održive akvakulture kroz aktivnosti svojih članova koje su usklađene sa principima zaštite životne sredine;
- 2) usklađivanja aktivnosti svojih članova sa nacionalnim strateškim planovima i;
- 3) obezbjeđivanja da proizvodi ribljeg porijekla koji se koriste za ishranu u akvakulturi potiču iz održivog ribolova.

Pored ciljeva iz stava 2 ovog člana, organizacije proizvođača u akvakulturi mogu ostvarivati i najmanje dva od sljedećih ciljeva:

- 1) poboljšanje uslova za stavljanje na tržište proizvoda akvakulture;
- 2) poboljšanje ekonomske dobiti svojih članova;
- 3) stabilizacija tržišta;
- 4) poboljšanje snabdijevanja hranom i promovisanje visokih standarda kvaliteta i bezbjednosti hrane, kao i zapošljavanje u priobalnim i ruralnim područjima i;
- 5) smanjenje uticaja akvakulture na životnu sredinu.

Mjere za ostvarivanje ciljeva organizacija proizvođača

Član 8

Organizacije proizvođača u ribarstvu i akvakulturi mogu ostvarivati ciljeve iz čl. 6 i 7 ovog zakona sprovođenjem sljedećih mjera:

- 1) prilagođavanje proizvodnje zahtjevima tržišta;

- 2) obezbjeđivanje ponude i plasmana proizvoda svojih članova;
- 3) promovisanje proizvoda ribarstva i akvakulture svojih članova na nediskriminatorni način na osnovu sertifikata, oznaka porijekla i geografskog porijekla, garantovano tradicionalnih specijaliteta i primijenjenih mjera održivog upravljanja;
- 4) preduzimanje mjera radi obezbjeđivanja da aktivnosti njihovih članova budu u skladu sa pravilima organizacije proizvođača;
- 5) promovisanje programa stručnog usavršavanja i saradnje u cilju uključivanja mladih ljudi u sektor ribarstva i akvakulture;
- 6) smanjenje uticaja ribolova na životnu sredinu, uključujući i mjere za poboljšanje selektivnosti ribolovnih alata;
- 7) promovisanje korišćenja informacionih i komunikacionih tehnologija za poboljšanje stavljanja na tržište i;
- 8) osiguravanje dostupnosti informacija za potrošače o proizvodima ribarstva i akvakulture.

Organizacije proizvođača u ribarstvu mogu ostvarivati ciljeve i sljedećim mjerama:

- 1) planiranje i upravljanje ribolovnim aktivnostima njihovih članova, u skladu sa pravilima organizacije;
- 2) izbjegavanje i svođenje na minimum neželjenih ulova primjenom adekvatnih tehničkih mjera, odnosno korišćenjem odgovarajućih ribolovnih alata i najboljeg iskorišćavanja ulova, bez stavljanja na tržište riba i drugih morskih organizama ispod minimalne referentne veličine.

Organizacije proizvođača u akvakulturi mogu ostvarivati ciljeve i sljedećim mjerama:

- 1) promovisanje aktivnosti održive akvakulture, a naročito u pogledu zaštite životne sredine, zdravlja i dobrobiti životinja;
- 2) prikupljanje informacija o proizvodima na tržištu, uključujući informacije o prvoj prodaji, kao i o prognozama proizvodnje;
- 3) prikupljanje informacija o životnoj sredini;
- 4) planiranje aktivnosti svojih članova u akvakulturi i;
- 5) podsticanje promocije proizvoda iz održive akvakulture.

Zajednička organizacija proizvođača ribarstva i akvakulture

Član 9

Organizacija proizvođača čiji članovi obavljaju aktivnosti iz oblasti ribarstva i akvakulture može se osnovati kao zajednička organizacija proizvođača ribarstva i akvakulture.

Priznavanje organizacija proizvođača u ribarstvu i akvakulturi

Član 10

Organizacije proizvođača u ribarstvu i akvakulturi mogu se priznati ako ispunjavaju sljedeće uslove:

- imaju najmanje pet članova koji imaju dozvolu za privredni ribolov ili proizvodnju proizvoda ribarstva i akvakulture, radi stavljanja na tržište;
- imaju svojstvo pravnog lica koje se stiče upisom u Centralni registar privrednih subjekata;
- imaju statut i pravila unutrašnjeg funkcionisanja;
- imaju dokaz o članstvu u organizaciji, upravljanju i izvorima finansiranja;
- pridržavaju se principa unutrašnjeg funkcionisanja utvrđenih u članu 16 ovog zakona;
- poštuju pravila tržišne konkurencije;
- ne zloupotrebljavaju dominantnu poziciju na tržištu;
- ostvaruju ciljeve utvrđene u čl. 6 ili 7 ovog zakona;
- imaju utvrđen minimalni obim i vrijednost proizvodnje i;
- posjeduju dokaz o stepenu ekonomske aktivnosti.

Organizacije proizvođača u ribarstvu i akvakulturi koje ispunjavaju uslove iz stava 1 ovog člana, rješenjem priznaje organ državne uprave nadležan za poslove ribarstva (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Rješenje iz stava 2 ovog člana donosi se na osnovu podnijetog zahtjeva organizacije proizvođača u ribarstvu i akvakulturi.

Priznata organizacija proizvođača upisuje se u registar priznatih organizacija proizvođača (u daljem tekstu: registar).

Sadržaj, obrazac i način podnošenja zahtjeva iz stava 3 ovog člana, minimalni obim i vrijednost proizvodnje neophodne za priznavanje organizacije proizvođača, sadržaj statuta i pravila unutrašnjeg funkcionisanja propisuje Ministarstvo.

Plan proizvodnje i stavljanja na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture

Član 11

Organizacije proizvođača proizvoda iz ribarstva i akvakulture moraju da sačine plan proizvodnje i stavljanja na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture (u daljem tekstu: plan).

Plan naročito sadrži:

- 1) opšte informacije o organizaciji proizvođača;
 - 2) program proizvodnje za ulovljene i uzgajane vrste;
 - 3) strategiju stavljanja na tržište radi usklađivanja kvantiteta, kvaliteta i prezentacije ponude sa zahtjevima tržišta;
 - 4) mjere koje organizacija proizvođača treba da preduzme za ostvarivanje ciljeva;
 - 5) mjere za prilagođavanje ponude proizvoda ribarstva i akvakulture u slučaju poremećaja na tržištu i;
 - 6) sankcije za članove koji ne poštuju pravila organizacije, finansijski plan i plan proizvodnje.
- Na plan iz stava 1 ovog člana saglasnost daje Ministarstvo.
Kontrolu sprovođenja plana vrši Ministarstvo.
Bliži sadržaj plana, rok za dostavljanje i način kontrole sprovođenja plana propisuje Ministarstvo.

Godišnji izvještaj

Član 12

Priznata organizacija proizvođača u ribarstvu i akvakulturi dužna je da, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu, dostavi Ministarstvu godišnji izvještaj o realizaciji plana.

Godišnji izvještaj iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:

- 1) podatke o stavljanju na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture;
- 2) preduzete mjere, radi ostvarivanja ciljeva iz čl. 6 i 7 ovog zakona i;
- 3) podatke o izmjenama pravila unutrašnjeg funkcionisanja organizacije proizvođača.

Bliži sadržaj i način podnošenja izvještaja iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Registar priznatih organizacija proizvođača

Član 13

U registar upisuje se naziv priznate organizacije proizvođača, datum upisa u registar, područje na kojem organizacija proizvođača djeluje, vrste riba i drugih vodenih organizama za koje je organizacija osnovana, obim i vrijednost proizvodnje.

Registar vodi Ministarstvo u elektronskoj formi.

Bliži sadržaj i način vođenja registra propisuje Ministarstvo.

Osnivanje udruženja organizacija proizvođača u ribarstvu i akvakulturi

Član 14

Organizacije proizvođača u ribarstvu i akvakulturi koje su upisane u registar, mogu se udruživati u udruženja organizacija proizvođača.

Udruženje organizacija proizvođača može za organizacije proizvođača obavljati poslove iz njihove nadležnosti.

Udruženja organizacija proizvođača upisuju se u registar.

Na udruženja organizacija proizvođača u ribarstvu i akvakulturi primjenjuju se odredbe čl. 11, 12, 13, 16, 17 i 18 ovog zakona.

Način organizovanja i poslovanja udruženja organizacija proizvođača propisuje Ministarstvo.

Osnivanje međusektorskih organizacija proizvođača u ribarstvu i akvakulturi

Član 15

Priznate organizacije proizvođača i privredna društva ili preduzetnici koji se bave proizvodnjom, preradom, odnosno stavljanjem na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture, mogu se organizovati u međusektorske organizacije proizvođača radi:

- 1) usklađivanja proizvodnje, prerade i prodaje proizvoda ribarstva i akvakulture sa zahtjevima i interesima potrošača;
- 2) promovisanja, racionalizacije i unaprijeđivanja proizvodnje i prerade i;
- 3) sprovođenja istraživanja tržišta radi unapređenja plasiranja proizvoda na tržište.

Priznate međusektorske organizacije proizvođača iz stava 1 ovog člana upisuju se u registar.

Način organizovanja i poslovanja međusektorske organizacije proizvođača iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Principi unutrašnjeg funkcionisanja organizacija proizvođača u ribarstvu i akvakulturi

Član 16

Priznate organizacije proizvođača, udruženja organizacija proizvođača i međusektorske organizacije proizvođača osnivaju se i posluju u skladu sa principima:

- 1) poštovanja pravila o unutrašnjem funkcionisanju organizacija proizvođača, udruženja organizacija proizvođača ili međusektorskih organizacija (uključujući ulov, proizvodnja i stavljanje na tržište);
- 2) nediskriminacije među članovima na nacionalnoj osnovi ili prema mjestu osnivanja;
- 3) plaćanja članarine radi finansiranja organizacije;
- 4) obavljanja kontrole koja se ostvaruje od strane članova;
- 5) sprovođenja mjera prema članovima u slučaju neplaćanja članarine;
- 6) definisanje načina prijema novih članova i prestanku članstva i;
- 7) poštovanja računovodstvenih i finansijskih pravila neophodnih za upravljanje organizacijom.

Proširenje pravila priznatih organizacija proizvođača i međusektorskih organizacija proizvođača

Član 17

Pravila priznate organizacije proizvođača mogu da primjenjuju i proizvođači koji nijesu članovi te organizacije i koji stavljaju na tržište bilo koji proizvod u okviru područja u kojem je predstavnik ta organizacija proizvođača.

Određene sporazume, odluke ili usaglašene prakse, koje predstavljaju pravila u priznatim međusektorskim organizacijama proizvođača, mogu da primjenjuju i proizvođači koji nijesu članovi te organizacije na određenom području, u skladu sa dobrom proizvođačkom praksom.

Zahtjev za proširenje pravila organizacija proizvođača ili međusektorskih organizacija podnosi se organizaciji proizvođača ili međusektorskoj organizaciji i dostavlja Ministarstvu.

O proširenju pravila na proizvođače koji nijesu članovi organizacije, uslovima za proširenje i vremenu primjene proširenja, odlučuje Ministarstvo.

Bliži sadržaj i način podnošenja zahtjeva, period proširenja, kao i uslove za proširenje pravila, propisuje Ministarstvo.

Brisanje priznatih organizacija proizvođača iz registra

Član 18

Priznate organizacije proizvođača, udruženja organizacija proizvođača ili međusektorske organizacije brisaće se iz registra ako prestanu da ispunjavaju uslove iz člana 10 ovog zakona.

O namjeri povlačenja priznavanja i brisanju iz registra Ministarstvo obavještava organizaciju proizvođača koja ima 60 dana da podnese svoje primjedbe.

Nakon razmatranja primjedbi Ministarstvo može donijeti odluku o povlačenju.

III. TRŽIŠNI STANDARDI I INFORMACIJE ZA POTROŠAČE ZA PROIZVODE RIBARSTVA I AKVAKULTURE

Uslovi za stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture

Član 19

Ne dovodeći u pitanje odredbe drugih propisa o ribarstvu ili hrani, proizvodi ribarstva i akvakulture koji su namijenjeni za direktnu potrošnju mogu se stavljati na tržište, bez obzira na porijeklo ovih proizvoda, samo ako ispunjavaju opšte i posebne tržišne standarde koji se odnose na kvalitet, veličinu, težinu, pakovanje, prezentaciju, čuvanje i označavanje proizvoda ribarstva i akvakulture.

Pored uslova iz stava 1 ovog člana proizvodi ribarstva i akvakulture treba da ispunjavaju i uslove propisane zakonom kojim se uređuje bezbjednost hrane.

Proizvodi ribarstva i akvakulture koji ne ispunjavaju tržišne standarde ne smiju se koristiti u ishrani ljudi, ali se mogu koristiti za proizvodnju ribljeg brašna, ribljeg ulja, hrane za kućne ljubimce, dodataka hrani, farmaceutskih ili kozmetičkih proizvoda.

Tržišne standarde iz stava 1 ovog člana i listu proizvoda ribarstva i akvakulture koji se mogu stavljati na tržište propisuje Ministarstvo.

Proizvodi ribarstva iz uvoza

Član 20

Određeni proizvodi ribarstva koji se uvoze iz drugih država mogu se stavljati na tržište samo ako sadrže podatke o:

- 1) državi porijekla;
- 2) naučnom i trgovačkom nazivu proizvoda;
- 3) kategoriji, svježini i veličini riba i proizvoda akvakulture;
- 4) neto masi izraženoj u kilogramima;
- 5) datumu ocjene karakteristika i kvaliteta i datumu otpremanja i;
- 6) nazivu i sjedištu, odnosno imenu i adresi pošiljaoca, distributera i uvoznika.

Popis proizvoda ribarstva iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Obavezne informacije za potrošače

Član 21

Proizvode ribarstva i akvakulture, prilikom stavljanja na tržište, moraju da prate obavezne informacije za potrošače i to:

- 1) naučni i trgovački naziv vrste;
- 2) način proizvodnje, koji se navodi riječima „ulovljeno” ili „ulovljeno u kopnenim vodama” ili „uzgojeno”;
- 3) područje gdje je proizvod ulovljen ili uzgojen;
- 4) kategorije ribolovnog alata koji je korišćen u ribolovu;
- 5) informacija da li je proizvod bio odmrznut; i
- 6) datum minimalnog roka trajanja prema potrebi.

Podaci iz stava 1 tačka 5 ovog člana ne navode se za:

- 1) sastojke prisutne u konačnom proizvodu;
- 2) hranu za koju je zamrzavanje neophodan tehnološki korak u proizvodnom procesu;
- 3) proizvode ribarstva i akvakulture koji su prethodno zamrznuti radi zaštite zdravlja ljudi i;
- 4) proizvode ribarstva i akvakulture koji su odmrznuti neposredno prije procesa dimljenja, soljenja, kuvanja, ukiseljavanja, sušenja ili kombinacije bilo kojih od ovih procesa.

Informacije iz stava 1 ovog člana ne navode se na male količine proizvoda ribarstva čija vrijednost ne prelazi 50 eura dnevno, koje se prodaju krajnjim potrošačima direktno sa ribolovnih plovni objekata.

Datum minimalnog roka trajanja iz stava 1 tačka 6 ovog člana je datum do kojeg proizvodi ribarstva i akvakulture, ako se čuvaju na pravilan način, zadržavaju svoja posebna svojstva.

Informacije iz stava 1 ovog člana ne smiju biti netačne niti dvosmislene.

Informacije iz stava 1 ovog člana, za neupakovane proizvode u maloprodaji, navode se putem informacija (reklamnih panoa ili plakata).

Popis proizvoda ribarstva i akvakulture iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Neobavezne informacije

Član 22

Pored obaveznih informacija iz člana 21 ovog zakona, proizvode ribarstva i akvakulture mogu da prate i neobavezne informacije, i to:

- 1) datum ulova proizvoda ribarstva ili datum prikupljanja proizvoda akvakulture;
- 2) datum iskrcaja proizvoda ribarstva ili podaci o luci u kojoj su proizvodi iskrčani;
- 3) bliži podaci o vrsti ribolovnih alata;
- 4) za proizvode ribarstva ulovljenih na moru, podaci o državi zastave plovila koje je ulovilo te proizvode;
- 5) tehnike proizvodnje i proizvodne prakse;
- 6) hranljivi sastojci proizvoda;
- 7) podaci o životnoj sredini i;
- 8) informacije etičke ili društvene prirode.

Može se koristiti kod za brzi odgovor (QR) koji označava dio ili sve podatke navedene u stavu 1 ovog člana.

Neobavezne informacije ne smiju se stavljati na oznaku ili etiketu na mjesto koje je namijenjeno za obavezne informacije.

Zabranjeno je na proizvodima ribarstva i akvakulture stavljati neobavezne informacije koje se ne mogu provjeriti.

Trgovački naziv riba i drugih vodenih organizama

Član 23

Trgovački naziv riba i drugih vodenih organizama je naziv vrste ribe na crnogorskom jeziku, naučni naziv i nazivi koji su u upotrebi na tom području.

Proizvodi ribarstva i akvakulture moraju biti označeni trgovačkim nazivom riba i drugih vodenih organizama.

U slučaju da su ribe i drugi vodeni organizmi sastojci druge hrane mogu se označiti kao „riba”, pod uslovom da se naziv i prezentacija takve hrane ne odnose na pojedine vrste.

Trgovačke nazive riba i drugih vodenih organizama propisuje Ministarstvo.

Mješoviti proizvodi

Član 24

Prilikom stavljanja na tržište, mora se na proizvodima ribarstva koji su dobijeni od iste vrste ribe, proizvedeni različitim

metodama proizvodnje (u daljem tekstu: mješoviti proizvodi), navesti metoda proizvodnje za svaku pojedinu seriju.

Ako se mješoviti proizvod sastoji od iste vrste ribe, ali je dobijen iz ulova sa različitih ribolovnih područja ili područja uzgoja u različitim državama, prilikom stavljanja na tržište mora se navesti područje najvećeg ulova, odnosno uzgoja i informacija da proizvodi potiču sa različitih ribolovnih područja ili različitih područja uzgoja.

Ribolovno područje

Član 25

Prilikom stavljanja na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture obavezno se navodi ribolovno područje za ulovljenu ribu ili područje proizvodnje za proizvode akvakulture.

Ribolovno područje ili područje proizvodnje za proizvode akvakulture označava se sljedećim podacima:

1) u slučaju proizvoda ribarstva ulovljenih na moru navodi se ime potpodručja ili divizije navedenog u bazi podataka ribolovnih područja Organizacije Ujedinjenih nacija za hranu i poljoprivredu (u daljem tekstu: FAO) i ime područja mora biti napisano na razumljiv način za potrošača ili priložena karta ili piktogram na kojima je prikazano to područje, osim za proizvode ribarstva ulovljenim u vodama koje ne pripadaju sjeveroistočnom Atlantiku, odnosno 27. ribolovnom području FAO-a niti području Sredozemnog ili Crnog mora, odnosno 37. ribolovnom području FAO-a;

2) za ribu i druge vodene organizme ulovljene u slatkoj vodi navodi se vodena površina (rijeka, jezero) i država porijekla;

3) za proizvode akvakulture navodi se država porijekla, odnosno država u kojoj je proizvod dostigao više od polovine svoje težine ili je u toj državi bio više od polovine perioda uzgoja, a u slučaju školjki da su prošle zadnju fazu uzgoja ili rasta od najmanje šest mjeseci.

Popis ribolovnih područja objavljuje se na internet stranici Ministarstva.

Kategorija ribolovnog alata

Član 26

Na proizvode ribarstva iz ulova koji se stavljaju na tržište obavezno se navodi naziv ribolovnog alata koji je korišćen. Način navođenja naziva alata iz stava 1 ovog člana prema vrstama propisuje Ministarstvo.

Tržišna konkurencija

Član 27

Na sporazume, odluke i djelovanja organizacija proizvođača ili međusektorskih organizacija koji se tiču proizvodnje ili prodaje proizvoda ribarstva i akvakulture ili korišćenja zajedničkih objekata za skladištenje, obradu ili preradu proizvoda ribarstva i akvakulture ne primjenjuju se pravila tržišne konkurencije ako:

- 1) su potrebna za ostvarenje ciljeva organizacija proizvođača,
- 2) ne podrazumijevaju obavezu naplaćivanja po identičnim cijenama,
- 3) ne vode do bilo kakve podjele tržišta,
- 4) ne isključuju tržišnu konkurenciju i
- 5) ne isključuju tržišnu konkurenciju za neke od popisanih proizvoda.

O izuzetku od primjene pravila tržišne konkurencije u skladu sa stavom 1 ovog člana odlučuje Ministarstvo.

Podaci o istraživanju tržišta

Član 28

Ministarstvo prikuplja i analizira podatke o količini i vrijednosti proizvoda ribarstva i akvakulture koji su stavljeni na tržište, i to iz dostupnih evidencija o ulovu, uzgoju i prodaji proizvoda ribarstva i akvakulture koje dostavljaju privredni ribari i uzgajivači shodno posebnim propisima.

Ministarstvo može vršiti istraživanja tržišta radi prikupljanja cijena o proizvodima ribarstva i akvakulture.

IV. NADZOR

Vršenje nadzora

Član 29

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo preko inspektora za ribarstvo i poljoprivrednih inspektora, a organ uprave nadležan za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove preko inspektora za hranu i graničnog službenog veterinaru (u daljem tekstu: inspektori).

Ovlašćenja inspektora

Član 30

Pored ovlašćenja inspektora utvrđenih zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor, inspektori imaju ovlašćenje da:

- 1) provjeravaju da li proizvodi ribarstva i akvakulture ispunjavaju opšte i posebne standarde;
- 2) provjeravaju ispunjenost uslova za priznavanje organizacija proizvođača u ribarstvu i akvakulturi, udruženja organizacija proizvođača i međusektorskih organizacija proizvođača;
- 3) provjeravaju da li su proizvodi ribarstva i akvakulture označeni u skladu sa ovim zakonom;
- 4) provjeravaju da li proizvodi ribarstva i akvakulture sadrže sve informacije za potrošače u skladu sa ovim zakonom;
- 5) provjeravaju vođenje registara i evidencija u skladu sa ovim zakonom;
- 6) uzimaju uzorke za analizu u cilju provjere načina ulova ribe i drugih vodenih organizama i utvrđivanja ribolovnog alata i opreme korišćenog u ribolovu i;
- 7) provjeravaju i druge uslove predviđene ovim zakonom.

Upravne mjere i radnje inspektora

Član 31

Pored upravnih mjera i radnji utvrđenih zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor, inspektor je obavezan da preduzima i sljedeće upravne mjere i radnje:

- 1) zabrani stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture koji nisu u skladu sa ovim zakonom;
- 2) oduzme i/ili uništi proizvode ribarstva i akvakulture koji su stavljeni u promet, a nisu u skladu sa ovim zakonom;
- 3) zabrani rad organizacije proizvođača koja je prestala da ispunjava uslove za priznavanje i;
- 4) određuje i druge mjere i radnje u skladu sa zakonom.

V. KAZNENE ODREDBE

Član 32

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ne dostavi godišnji izvještaj o realizaciji plana do 31. marta tekuće za prethodnu godinu Ministarstvu (član 12 stav 1);
- 2) stavi na tržište proizvode ribarstva namijenjene za direktnu potrošnju, koji ne ispunjavaju opšte i posebne tržišne standarde koje propisuje Ministarstvo (član 19 stav 1)
- 3) stavlja na tržište proizvode ribarstva i akvakulture koji se ne smiju koristiti u ishrani ljudi (član 19 stav 3);
- 4) stavlja na tržište proizvode ribarstva uvezene iz drugih država, koji ne sadrže podatke iz člana 20 stav 1;
- 5) stavi na tržište proizvode ribarstva i akvakulture bez navođenja obaveznih informacija iz člana 21 stav 1 ovog zakona;
- 6) neobavezne informacije stavlja na oznaku ili etiketu na mjestu koje je namijenjeno za obavezne informacije (član 22 stav 3);
- 7) stavlja neobavezne informacije na proizvodima ribarstva i akvakulture koje se ne mogu provjeriti (član 22 stav 4);
- 8) prilikom stavljanja na tržište, na proizvodima ribarstva koji su dobijeni od iste vrste ribe, proizvedeni različitim metodama proizvodnje ne navede metodu proizvodnje za svaku pojedinačnu seriju (član 24 stav 1);
- 9) na mješovitim proizvodima koji se sastoje od iste vrste ribe, ali su dobijeni iz ulova sa različitih ribolovnih područja ili područja uzgoja u različitim državama, prilikom stavljanja na tržište ne navede područje najvećeg ulova, odnosno uzgoja i informaciju da proizvodi potiču sa različitih ribolovnih područja ili različitih područja uzgoja (član 24 stav 2);
- 10) stavi na tržište proizvode ribarstva i akvakulture bez navođenja ribolovnog područja za ulovljenu ribu, odnosno područja proizvodnje za proizvode akvakulture (član 25 stav 1);
- 11) prilikom stavljanja na tržište proizvoda ribarstva iz ulova ne navede naziv ribolovnog alata koji je korišćen (član 26 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500 do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik kaznom u iznosu od 1.000 do 3.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 300 do 1.000 eura.

VI. PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 33

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 34

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 13/24-1/4

EPA 288 XXVIII

Podgorica, 30. avgusta 2024. godine

Skupština Crne Gore 28. saziva

Predsjednik,
Andrija Mandić, s.r.